

Köprätt

Tillämpningsområde

Köplagen (1990:931) gäller när en vara säljs mellan **näringsidkare** (B2B), mellan **privatpersoner** (C2C) eller när en **näringsidkare köper av en privatperson**. Lagen gäller alltså inte för konsumentköp, dvs. när en näringsidkare säljer en vara till en konsument. Då gäller i stället konsumentköplagen (2022:260), KKL 1:1. Vilket också framgår i KöpL 4 §.

KöpL gäller köp av **lös egendom**. Lös egendom är allt som inte är fast egendom, dvs. både lösa saker (lösöre) som möbler, datorer, djur, bilar – men även t.ex. aktier, fordringar, immaterialrätter eller byggnader som ska flyttas (KöpL 1 § 1–2 st.).

FÖR IN GRAFIK MED LÖS EGENDOM

KKL gäller bara varor, och varor definieras i lagen som just lösa saker (lösöre) KKL 1:2, alltså den snävare kategorin av fysiska, flyttbara föremål.

En viktig skillnad mellan lagarna är att KöpL är **dispositiv**, vilket innebär att avtalet mellan parterna går före lagens regler. Avtalsfriheten är alltså mycket större. Om två företag avtalar om att köparen bara får reklamera i sex månader, gäller det normalt. KKL är däremot **tvingande** till konsumentens fördel. Avtalsvillkor som försämrar konsumentens rättigheter är ogiltiga, KKL 1:10.

Avlämnanden och risk för vara

Avlämnande är en central punkt i både KöpL och KKL, eftersom flera rättsverkningar knyts till när varan anses avlämnad.

Tidpunkten för avlämnande avgör bland annat:

- När risken för varan går över på köparen (KöpL 13 §, KKL 2:6).
- När man ska bedöma om säljaren är i dröjsmål (KöpL 22 §, KKL 3:1).
- När frågan om ett fel på varan ska bedömas (KöpL 21 §, KKL 4:14).

I KöpL är huvudprincipen att risken går över på köparen när varan är **avlämnad** (13 §). Vad som räknas som avlämnande skiljer sig beroende på situation:

- **Hämtningsköp (6 §):** Köparen ska hämta varan hos säljaren. Avlämnande sker när köparen faktiskt tar hand om varan.
- **Platsköp (7 §):** Om säljaren själv eller med egen anställd transporterar varan inom samma ort, sker avlämnandet först när köparen får varan i sin besittning.
- **Distans-/transportköp (6 §):** Om varan ska skickas till en annan ort och transporten sker med en fristående transportör, anses varan avlämnad redan när den lämnas till transportören. Här kan alltså risken gå över på köparen innan köparen fått varan i sin hand.

Exempel (samt jämförelse med KKL):

KöpL (distansköp): Ett företag i Göteborg säljer maskiner till ett företag i Umeå. Maskinerna lämnas till

en fristående transportör (t.ex. DB Schenker). Redan i Göteborg anses de avlämnade. Om maskinerna skadas på vägen bär köparen risken.

Köpl (platsköp): En bonde säljer potatis till en lokal restaurang och kör själv dit säckarna. Varan är avlämnad först när restaurangen fått potatisen i sin besittning.

KKL: En konsument beställer en soffa på nätet. Soffan skadas under transporten. Risken ligger kvar på säljaren ända tills soffan levererats hem till konsumenten, så konsumenten kan kräva en ny.

KKL: En dator lämnas utanför en konsuments dörr utan överenskommelse. Ingen besittning har uppstått – varan är alltså inte avlämnad.

From:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/> - **Juridik på gymnasiet**

Permanent link:

<https://www.juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=kopratt:juridik1&rev=1759235408>

Last update: **2025/09/30 12:30**

